

Crítica

Un diccionari reivindicatiu

Diccionari pràctic i complementari de la llengua catalana (Volum I).

Obra dirigida per Sebastià Oliveras i Duran. La Busca Edicions s.l. Barcelona, 2002. 862 pàg.

Els redactors d'aquest nou diccionari ho deixen ben clar en una llarga —i reivindicativa— presentació: han volgut elaborar una obra pràctica per a una llengua —la nostra— que té molts factors en contra. I no s'estan de comentar-los, i de culpar-ne els responsables: no pas solament els que, des de fora, posen pals a les rodes a la normalitat del català, sinó també els que, des del mateix entorn catalanoparlant, empenen malament l'idioma o, encara pitjor, han pretès encotillar-lo amb normatives contraproduents, confuses o contradictòries.

Per tot això, l'equip redactor ha volgut defugir els tecnicismes excessius, i va al gra. El seu objectiu ha estat elaborar un corpus lèxic que reculli la parla autèntica, correcta, evitant de tancar-se en les formes literàries o de procedència exclusivament barcelonina. S'ha volgut, doncs, potenciar-hi les variants de tots els dialectes, especialment de parlars gironins, sense renunciar a les de les Illes i de València. Són paraules perfectament vàlides, i que més d'una vegada hem vist «prohibides» en alguns

àmbits, fins i tot en l'ensenyament: algun mestre gironí ha decidit que els seus alumnes diran *tomàquet* perquè l'ús de *tomata* li ha semblat un localisme intolerable. Per aquest camí, la divergència entre el català parlat i el literari serà cada cop més gran.

També es pretén, amb aquesta obra, col·laborar a unificar la llengua, dotant-la d'un estàndard sense influències del castellà i del francès, i amb unes normes gramaticals senzilles, clares i aptes per a tots els parlants.

El diccionari defuig la típica estructura lineal en aquesta mena d'obres. Consta d'un índex de mots considerats correctes, cadascun dels quals es relaciona amb un seguit de sinònims, locucions o «contextos», la definició i ús dels quals trobarem en el cos principal del diccionari. D'aquesta manera, les possibles contextualitzacions d'una paraula apareixen reunides en un únic paràgraf, a partir del qual es pot localitzar cada accepció en concret.

S'inclou també una llista molt completa i elaborada de barbarismes, amb les possibles alternatives que el català posseeix per evitar-los. També hi ha un recull gramatical, breu però eficaç, sobre els aspectes que solen generar més errors sintàctics i estructurals (pronoms, preposicions, etc.)

Els autors consideren que aquesta eina no és suficient sense un segon volum, que haurà de recollir les locucions i frases fetes a partir d'un índex de mots localitzadors.

Dani Vivern

Infants en situació de risc

EAIA supracomarcal de la Garrotxa 10 anys d'història. Presentació d'un model d'intervenció amb tres exemples de casos.

Consorci de Benestar Social de la Garrotxa. Olot, 2001.

L'Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència (EAIA) supracomarcal de la Garrotxa ha volgut celebrar la seva primera dècada de funcionament amb la publicació d'aquest llibre. L'esmentat EAIA depèn del Consorci de Benestar Social de la Garrotxa, si bé estén les seves activitats a les comarques veïnes del Pla de l'Estany, el Ripollès i la Cerdanya.

Aquesta publicació, que va sortir al carrer a final de l'any passat, ha estat ela-

borada pels professionals de l'equip i l'Institut de recerca sobre la qualitat de vida de la Universitat de Girona. El contingut del llibre fa, en primer lloc, una descripció del sistema de protecció a la infància a Catalunya, que inclou una breu història dels EAIA. El segon grup de qüestions que aborda es refereix al context sociodemogràfic del territori on actuen i les característiques que presenten els 150 casos que treballen aproximadament cada any (unes 80 famílies). I, en els darrers apartats, ens presenten el model d'intervenció, que s'il·lustra mitjançant la presentació de tres casos concrets: el de la Raquel, una situació treballada des del medi sense prendre cap mesura administrativa; el cas d'en Jordi i en Marc, d'acolliment familiar parental, i el cas de la Maria, una situació de clar maltractament psicològic, que acaba amb una proposta d'acolliment preadoptiu.

Es tracta, sens dubte, d'una eina que pot ser de gran interès per als professionals que treballen en el camp de la infància i l'adolescència a les comarques gironines i àdhuc per a qualsevol persona interessada per aquests temes, ja que els autors ens apropen a la realitat d'un grup dels nostres infants i llurs famílies que es troben en situacions de risc personal i social, sovint amagades, i ens permeten, a més, conèixer el